

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2026 m. vasario 11 d.
(OR. en)

10643/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0162(NLE)

AELE 65
CH 31
MI 443

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos
Konfederacijos plataus susitarimų rinkinio, skirto jų dvišaliams santykiams
stiprinti, gilinti ir išplėsti, kuriuo iš dalies keičiami sprendimai 2011/51/EU ir
2011/738/EU, sudarymo

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2026/...

... m. ... d.

**dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos
plataus susitarimų rinkinio,
skirto jų dvišaliams santykiams stiprinti, gilinti ir išplėsti,
kuriuo iš dalies keičiami
sprendimai 2011/51/EU ir 2011/738/EU, sudarymo**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto i papunkčiu, 218 straipsnio 7 dalimi ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą¹,

¹ ... pritarimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) Sprendimu (ES, Euratomas) 2024/995² Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus pradėti derybas su Šveicarijos Konfederacija (toliau – Šveicarija) dėl plataus priemonių, susijusių su dvišaliais santykiais su Šveicarijos Konfederacija, susitarimų rinkinio (toliau – platus susitarimų rinkinys), apimančio institucines ir su valstybės pagalba susijusias nuostatas Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos su vidaus rinka susijusių sričių susitarimuose ir, kai reikalinga, specialų tų esamų susitarimų pritaikymą (toliau – su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimai), t. y. Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais (toliau – Susitarimas dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais³), Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl oro transporto⁴ (toliau – Susitarimas dėl oro transporto), Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo⁵ (toliau – Susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo), Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo⁶ (toliau – Susitarimas dėl abipusio pripažinimo), Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais⁷ (toliau – Susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais), kurie visi buvo pasirašyti 1999 m. birželio 21 d.;

² 2024 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2024/995, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Šveicarijos Konfederacija dėl institucinių nuostatų Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimuose, susijusiuose su vidaus rinka, dėl susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose ir dėl susitarimo, kuris sudaro pagrindą Sąjungos sanglaudai skirtam Šveicarijos Konfederacijos nuolatiniam įnašui, (OL L, 2024/995, 2024 3 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj>).

³ OL L 114, 2002 4 30, p. 91, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309(3)/oj).

⁴ OL L 114, 2002 4 30, p. 73, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309(2)/oj).

⁵ OL L 114, 2002 4 30, p. 6, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309(1)/oj).

⁶ OL L 114, 2002 4 30, p. 369,

ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309\(5\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309(5)/oj).

⁷ OL L 114, 2002 4 30, p. 132,

ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309\(4\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/309(4)/oj).

- (2) Sprendimu (ES. Euratomas) 2024/995 Komisija taip pat įgaliota pradėti derybas su Šveicarija dėl susitarimo dėl Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos programose, dėl teisiškai privalomo mechanizmo, kuriuo užtikrinamas nuolatinis Šveicarijos finansinis įnašas į ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimą Sąjungoje, ir dėl naujų elektros energijos, sveikatos ir maisto saugos sričių susitarimų. Be to, tuo sprendimu leista pradėti derybas dėl susitarimų dėl Šveicarijos dalyvavimo Kosmoso programos agentūros ir Europos Sąjungos geležinkelių agentūros veikloje ir dėl susitarimo dėl oro transporto dalinio pakeitimo siekiant numatyti kabotažo galimybę;

- (3) platus susitarimų rinkinys, dėl kurio Komisija susiderėjo Sąjungos vardu, apima: protokolus dėl institucinių, valstybės pagalbos srities ir dalinio pakeitimo nuostatų, susijusių su galiojančiais susitarimais su vidaus rinka susijusiose srityse, kuriose veikia Šveicarija; Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais protokolo, kuriuo sukuriama bendra maisto saugos erdvė (toliau – Maisto saugos protokolas); Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl elektros energijos (toliau – Susitarimas dėl elektros energijos); Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl sveikatos (toliau – Susitarimas dėl sveikatos); Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo ekonominiams ir socialiniams skirtumams Europos Sąjungoje mažinti (toliau – Susitarimas dėl abipusio pripažinimo); Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose (toliau – Susitarimas dėl Sąjungos programų); Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų (toliau – susitarimas dėl EUSPA), taip pat Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos protokolą dėl parlamentinio bendradarbiavimo (toliau – Parlamentinio bendradarbiavimo protokolas);

- (4) remiantis Tarybos sprendimu (ES) 2025/2478⁸, 2025 m. lapkričio 10 d. buvo pasirašytas Susitarimas dėl Sąjungos programų su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau, ir kuris iki jo įsigaliojimo laikinai taikomas nuo 2025 m. sausio 1 d.;
- (5) remiantis Tarybos sprendimu (ES) 2025/...⁹⁺, ... buvo pasirašytas platus susitarimų rinkinys su sąlyga, kad tie susitarimai bus sudaryti vėliau. Susitarimas dėl EUSPA iki jo įsigaliojimo laikinai taikomas nuo ... [laikino taikymo data];

⁸ 2025 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas (ES) 2025/2478 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo (OL L, 2025/2478, 2025 12 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2478/oj>).

⁹ ... m. ... d. Tarybos sprendimas (ES) 2026/... dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos plataus susitarimų rinkinio, skirto jų dvišaliams santykiams stiprinti, gilinti ir išplėsti, pasirašymo ir dėl Susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų laikino taikymo (OL L, ..., ELI; ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 10565/25 esančio sprendimo datą ir numerį ir baigti pildyti išnašą.

- (6) institucinėse nuostatose, įtrauktose į Susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo, Susitarimo dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais, Susitarimo dėl oro transporto ir Susitarimo dėl abipusio pripažinimo institucinius protokolus (toliau – instituciniai protokolai), taip pat į Susitarimą dėl elektros energijos ir Susitarimą dėl sveikatos ir maisto saugos protokolą, nustatoma pagal tuos susitarimus įsteigtų jungtinių komitetų pareiga įtraukti visus Sąjungos teisės aktus, patenkančius į jų sritį, ir nuostatas, kuriomis užtikrinamas vienodas visų su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimų aiškinimas ir taikymas. Tais atvejais, kai tų susitarimų ir protokolo taikymas apima Sąjungos teisės sąvokas, – tos sąvokos turi būti aiškinamos ir taikomos pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką. Institucinėmis nuostatomis taip pat nustatomas praktinis arbitražu grindžiamo ginčų sprendimo mechanizmas, įskaitant visų Sąjungos teisės klausimų perdavimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Jei nesilaikoma arbitražo teismo sprendimo, pagal atitinkamą susitarimą arba bet kurį su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimą turi būti taikomos proporcingos kompensacinės priemonės;
- (7) į platų susitarimų rinkinį įtrauktais protokolais, kuriais iš dalies keičiami galiojantys Europos Sąjungos ir Šveicarijos susitarimai, daromi būtini esminiai pakeitimai, atitinkantys naująją institucinę sistemą. Be to, Protokolu, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas dėl oro transporto, numatomas abipusis keitimasis kabotažo teisėmis;

- (8) į platų susitarimų rinkinį taip pat įtraukti Susitarimo dėl oro transporto ir Susitarimo dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais protokolai dėl valstybės pagalbos užtikrina vienodas sąlygas Šveicarijai dalyvauti vidaus rinkoje tose srityse, kurioms taikomi tie susitarimai. Pagal tuos protokolus Šveicarija turi taikyti Sąjungoje taikomoms taisyklėms lygiavertes materialines ir procedūrinės taisykles, taip pat priežiūros ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus;
- (9) į platų susitarimų rinkinį taip pat yra įtrauktas protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais, siekiant atnaujinti to susitarimo ginčų sprendimo mechanizmą, atitinkantį Sąjungos prekybos susitarimuose nustatytą praktiką;
- (10) į platų susitarimų rinkinį yra įtrauktas atskiras Susitarimo dėl prekybos žemės ūkio produktais protokolas, kuriuo siekiama sukurti bendrą maisto saugos erdvę, apimančią visus maisto grandinės aspektus. Į šį protokolą įtrauktos institucinės nuostatos, kurios yra tokios pačios visuose su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimuose;
- (11) į platų susitarimų rinkinį įtrauktame Susitarime dėl elektros energijos nustatomos taisyklės ir sąlygos, kurių laikydamasi Šveicarija gali dalyvauti elektros energijos vidaus rinkoje. Į tą susitarimą įtrauktos institucinės nuostatos, kurios yra tokios pačios visuose su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimuose, taip pat valstybės pagalbos taisyklės, kurios yra beveik identiškos toms, kurios taikomos oro transporto ir sausumos transporto srityse;

- (12) į platų susitarimų rinkinį įtrauktu Susitarimu dėl sveikatos siekiama stiprinti Sąjungos ir Šveicarijos bendradarbiavimą didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai srityje ir, vadovaujantis analogijos principu, taikomos institucinės nuostatos, kurios yra tokios pačios, kaip su vidaus rinka susijusių sričių, kuriose veikia Šveicarija, susitarimuose. Tas susitarimas yra susijęs su Šveicarijos dalyvavimu Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programoje (programoje „ES – sveikatos labui“);
- (13) į platų susitarimų rinkinį įtrauktu Susitarimu dėl abipusio pripažinimo nustatomas Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo, kuris pagal platų susitarimų rinkinį skiriamas siekiant mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Sąjungoje, teisinis pagrindas ir parametrai. Tame susitarime numatomas ginčų sprendimo mechanizmas. Jei nesilaikoma arbitražo teismo sprendimo, pagal bet kurį susitarimą, su kuriuo susijęs platus susitarimų rinkinys, gali būti taikomos proporcingos kompensacinės priemonės;
- (14) į platų susitarimų rinkinį įtrauktas Susitarimas dėl Sąjungos programų sudarys Šveicarijai sąlygas dalyvauti tam tikrose Sąjungos programose, prie kurių gali prisijungti trečiosios valstybės: programoje „Europos horizontas“, Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programoje, ITER / F4E (Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje), Skaitmeninės Europos programoje, programoje „Erasmus+“ ir programoje „ES – sveikatos labui“;
- (15) į platų susitarimų rinkinį įtrauktame susitarime dėl EUSPA nustatomos sąlygos, kuriomis Šveicarija gali dalyvauti šios agentūros veikloje;
- (16) į platų susitarimų rinkinį įtrauktomis identiškais institucinių protokolų ir naujų susitarimų nuostatomis užtikrinamas Šveicarijos finansinis įnašas, skirtas informacinių sistemų ir agentūrų, kurių veikloje ši šalis dalyvauja, išlaidoms padengti;

- (17) Parlamentinio bendradarbiavimo protokolu įsteigiamas Jungtinis parlamentinis komitetas, veikiantis kaip Europos Parlamento ir Šveicarijos Federalinio Susirinkimo narių dialogo ir diskusijų forumas, siekiant pagilinti abipusį plataus masto ES ir Šveicarijos santykių supratimą ir paskatinti svarstymus šia tema, taip pat ir tolesnio galimo jų plėtojimo klausimu;
- (18) dėl susitarimų, kurie patenka į Tarybos ir Komisijos sprendimo 2002/309/EB, Euratomas¹⁰ sritį, esminių pakeitimų to sprendimo 2–6 straipsniai ir Tarybos sprendimo 2011/51/ES¹¹ 3 straipsnis bei Tarybos sprendimo 2011/738/ES¹² 3 straipsnis turėtų būti panaikinti, o jų turinys pakeistas šiuo sprendimu, kuriame nustatomos nuoseklios ir išsamios atitinkamų susitarimų taikymo ir įgyvendinimo Sąjungoje taisyklės;

¹⁰ 2002 m. balandžio 4 d. Tarybos ir Komisijos sprendimas 2002/309/EB dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje susitarimo, dėl septynių susitarimų sudarymo su Šveicarijos Konfederacija (OL L 114, 2002 4 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/309/oj>).

¹¹ 2011 m. sausio 18 d. Tarybos sprendimas 2011/51/ES dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais, pasirašymo, (OL L 25, 2011 1 18, p. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2011/51\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2011/51(1)/oj)).

¹² 2011 m. spalio 20 d. Tarybos sprendimas 2011/738 dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais, sudarymo (OL L 297, 2011 11 16, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/738/oj>).

- (19) tikslinga nustatyti atstovavimo Sąjungai jungtiniuose komitetuose ir kituose organuose, įsteigtuose susitarimais ir protokolais, kurie yra įtraukti į platų susitarimų rinkinį, tvarką;
- (20) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 7 dalį Komisija turėtų būti įgaliota Sąjungos vardu tvirtinti tiksliai apibrėžtus susitarimų ir protokolų, kurie yra įtraukti į platų susitarimų rinkinį, pakeitimus, kurie turi būti priimami taikant supaprastintą procedūrą arba kuriuos turi priimti pagal tuos susitarimus ir protokolus ir vadovaujantis jų nuostatomis tuo tikslu įsteigtas organas . Visi kiti teisinę galią turintys sprendimai, kuriuos turi priimti pagal vieną iš susitarimų ar protokolų įsteigtas organas, turėtų būti tvirtinami Sąjungos vardu pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį;
- (21) būtina nustatyti tvarką, kuria vadovaujantis būtų sprendžiama dėl pozicijų, kurių Sąjungos vardu turi būti laikomasi jungtiniuose komitetuose ir kituose organuose, įsteigtuose susitarimais ir protokolais su vidaus rinka susijusiose srityse, kuriose veikia Šveicarija, ir Susitarimu dėl sveikatos, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos teisės aktai, priimami tų susitarimų ir protokolo taikymo srityse, būtų kuo greičiau įtraukiami į tuos susitarimus ir tą protokolą po to, kai jie bus priimti ir perduoti Šveicarijai, siekiant užtikrinti, kad tie teisės aktai būtų vienu metu taikomi ir Sąjungoje, ir Šveicarijoje;

- (22) be to, siekiant sudaryti sąlygas Sąjungai greitai ir veiksmingai imtis veiksmų siekiant apsaugoti savo interesus pagal susitarimus ir protokolus, įtrauktus į platų susitarimų rinkinį, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti sprendimus dėl susitarimų ir protokolų taikymo sustabdymo taikant kompensacines, apsaugos, pusiausvyros užtikrinimo, nepaprastąsias ir laikino sustabdymo priemones, laikantis atitinkamose tų susitarimų ir protokolų nuostatose išdėstytų sąlygų;
- (23) kalbant apie Susitarimą dėl prekybos žemės ūkio produktais, Komisija ir toliau turėtų turėti galimybę priimti tam tikras tam susitarimui įgyvendinti būtinas priemones;
- (24) susitarimai ir protokolai, įtraukti į platų susitarimų rinkinį, sudaro nuoseklią visumą ir jais nustatoma sustiprintos ir visapusiškos partnerystės įvairiose srityse, kurioms taikomos Sutartys, struktūra, grindžiama tinkama teisių ir pareigų pusiausvyra. Todėl šis sprendimas turėtų būti grindžiamas SESV veikimo numatytu materialiniu teisiniu pagrindu steigti asociaciją, numatančią abipuses teises ir pareigas, bendrą veiklą ir specialią tvarką;
- (25) Susitarimo dėl Sąjungos programų dėl klausimų, patenkančių į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – Euratomo sutartis) taikymo sritį, sudarymui taikoma atskira procedūra;

- (26) ... [pasirašymo data] Sąjungos vardu pasirašyta Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos bendra deklaracija dėl aukšto lygio dialogo dėl plataus dvišalių susitarimų rinkinio ir galimo tolesnio dvišalių Europos Sąjungos ir Šveicarijos santykių plėtojimo užmezgimo;
- (27) susitarimai ir protokolai, įtraukti į platųjį susitarimų rinkinį, ir prie tų susitarimų ir protokolų pridedamos bendros deklaracijos turėtų būti patvirtinti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis

1. Patvirtinami šie susitarimai ir protokolai:
 - a) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo¹³;
 - b) Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo institucinis protokolas¹⁴;
 - c) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto¹⁵;
 - d) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto institucinis protokolas¹⁶;
 - e) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto protokolas dėl valstybės pagalbos¹⁷;
 - f) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais¹⁸;

¹³ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

¹⁴ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

¹⁵ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

¹⁶ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

¹⁷ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

¹⁸ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

- g) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais institucinis protokolas;
- h) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais protokolas dėl valstybės pagalbos¹⁹;
- i) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo²⁰;
- j) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo institucinis protokolas²¹;
- k) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais²²;
- l) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais protokolas, kuriuo sukuriama bendra maisto saugos erdvė²³;
- m) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl elektros energijos²⁴;

¹⁹ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁰ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²¹ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²² Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²³ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁴ Susitarimo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

- n) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl sveikatos²⁵;
 - o) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo ekonominiams ir socialiniams skirtumams Europos Sąjungoje mažinti²⁶;
 - p) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų²⁷;
 - q) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos protokolas dėl parlamentinio bendradarbiavimo²⁸.
2. Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose patvirtinamas klausimams, kuriems netaikoma Euratomo sutartis²⁹.

²⁵ Susitarimo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁶ Susitarimo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁷ Susitarimo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁸ Protokolo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

²⁹ Susitarimo tekstas skelbiamas OL L, ..., ELI: ...

2 straipsnis

1. Patvirtinama Bendra Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos deklaracija dėl aukšto lygio dialogo dėl plataus dvišalių susitarimų rinkinio ir galimo tolesnio dvišalių Europos Sąjungos ir Šveicarijos santykių plėtojimo užmezgimo³⁰.
2. Patvirtinamos šios bendros deklaracijos, pridedamos prie šio sprendimo 1 straipsnyje nurodytų susitarimų ir protokolų:
 - a) bendros deklaracijos, pridedamos prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto dalinio pakeitimo protokolo³¹, yra:
 - i) Bendra deklaracija dėl Sąjungos pilietybės;
 - ii) Bendra deklaracija dėl piktnaudžiavimo teisėmis, suteiktomis Direktyva 2004/38/EB, prevencijos ir kovos su juo veiksmų;
 - iii) Bendra deklaracija dėl atsisakymo teikti socialinę paramą ir teisės gyventi šalyje panaikinimo prieš įgyjant teisę nuolat gyventi šalyje;
 - iv) Bendra deklaracija dėl pranešimo apie įsidarbinimą;
 - v) Bendra deklaracija dėl Kvalifikacijų pripažinimo konvencijos;
 - vi) Bendra deklaracija dėl laisvų darbo vietų;
 - vii) Bendra deklaracija dėl bendrų tikslų, susijusių su laisve teikti paslaugas iki 90 darbo dienų ir su komandiruojamų darbuotojų teisių užtikrinimu;

³⁰ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

³¹ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

- viii) Bendra deklaracija dėl veiksmingų kontrolės sistemų, įskaitant Šveicarijos dvejetainę vykdymo užtikrinimo sistemą;
- ix) Bendra deklaracija dėl vienodo užmokesčio už tą patį darbą toje pačioje vietoje principo ir dėl proporcingo bei tinkamo komandiruojamų darbuotojų apsaugos lygio;
- x) Bendra deklaracija dėl Šveicarijos dalyvavimo Europos darbo institucijos veikloje;
- xi) Bendra deklaracija dėl pasienio darbuotojų deklaracinio registravimo sistemos;
- xii) Bendra deklaracija dėl dviejų ES teisės aktų įtraukimo į Susitarimo I priedą;
- b) bendra deklaracija, pridedama prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto valstybės pagalbos protokolo³²;
- c) bendra deklaracija, pridedama prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto dalinio pakeitimo protokolo³³;
- d) bendra deklaracija, pridedama prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies h punkte nurodyto valstybės pagalbos protokolo³⁴;
- e) bendra deklaracija, pridedama prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies m punkte nurodyto susitarimo³⁵.

³² Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

³³ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

³⁴ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

³⁵ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

3. Taryba atkreipia dėmesį į šias Šveicarijos deklaracijas:
- a) Šveicarijos deklaraciją dėl priemonių, kurių reikia imtis savarankiškai dirbančių asmenų atžvilgiu pagal pranešimo apie su darbu susijusį trumpalaikį buvimą šalyje procedūrą, pridedamą prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto dalinio pakeitimo protokolo³⁶;
 - b) Šveicarijos Konfederacijos deklaraciją dėl analogijos principu grindžiamo institucinių elementų įtraukimo į Susitarimą dėl sveikatos, pridedamą prie šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies n punkte nurodyto susitarimo³⁷.

3 straipsnis

1. Komisija atstovauja Sąjungai jungtiniuose komitetuose ir visuose papildomuose jungtiniuose organuose:
- a) Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo;
 - b) Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto;
 - c) Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais;

³⁶ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

³⁷ Deklaracija paskelbta OL L, ..., ELI: ...

- d) Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo;
- e) Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais;
- f) Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais protokolą, kuriuo sukuriama bendra maisto saugos erdvė;
- g) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl elektros energijos;
- h) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl sveikatos;
- i) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo ekonominiams ir socialiniams skirtumams Europos Sąjungoje mažinti;
- j) Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose;
- k) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų.

2. Kai Komisija atstovauja Sąjungai 1 dalyje nurodytais susitarimais ir protokolu įsteigtuose organuose, ji laiku informuoja Tarybą apie diskusijas ir posėdžių rezultatus bei priimtus teisės aktus.
3. Kiekvienai valstybei narei leidžiama siųsti po vieną atstovą, kuris kaip Sąjungos delegacijos narys galėtų lydėti Komisijos atstovą į 1 dalyje nurodytais susitarimais ir protokolu įsteigtų jungtinių komitetų posėdžius.

4 straipsnis

1. Komisija turi laikytis Sąjungos pozicijos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais susitarimais ir protokolu įsteigtuose jungtiniuose komitetuose:
 - a) sprendimai, kuriais nustatomos neskelbtinos neįslaptintos informacijos tvarkymo instrukcijos;
 - b) sprendimai, kuriais įsteigiamos darbo grupės arba ekspertų grupės pagal:
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto susitarimo 14 straipsnio 7 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto susitarimo 21 straipsnio 8 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyto susitarimo 51 straipsnio 7 dalį;

- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto susitarimo 10 straipsnio 7 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto susitarimo 6 straipsnio 7 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 11 straipsnio 8 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyto susitarimo 25 straipsnio 8 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies h punkte nurodyto susitarimo 19 straipsnio 7 dalį;
- c) sprendimai, kuriais, atsižvelgiant į visus būtinus techninius patikslinimus, į susitarimus įtraukiami Sąjungos teisės aktai pagal:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų susitarimų institucinių protokolų atitinkamas 5 (penktųjų) straipsnių 4 (ketvirtąsias) dalis;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 13 straipsnio 4 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyto susitarimo 27 straipsnio 4 dalį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies h punkte nurodyto susitarimo 6 straipsnio 4 dalį;

- d) sprendimai, kuriais sudaromas papildomų komitetų ir kitų organų, kurių veikloje turi dalyvauti Šveicarijos ekspertai, sąrašas, kai to reikia siekiant užtikrinti tinkamą susitarimų ar protokolų veikimą, laikantis:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų susitarimų institucinių protokolų atitinkamų 4 (ketvirtųjų) straipsnių 4 (ketvirtųjų) dalių;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 12 straipsnio 4 dalies;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyto susitarimo 26 straipsnio 4 dalies;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies h punkte nurodyto susitarimo 5 straipsnio 4 dalies;
- e) sprendimai, kuriais priimamos taisyklės dėl asmens duomenų apsaugos, profesinės paslapties ir teisėtų konfidencialumo interesų, kuriuos taiko Nuolatinio arbitražo teismo Tarptautinis biuras viešai skelbdamas arbitražo teismo sprendimus, kaip numatyta atitinkamose IV.2 straipsnių 4 (ketvirtosiose) dalyse:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų susitarimų institucinių protokolų atitinkamų priedėlių;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo priedėlio dėl arbitražo teismo;

- 3 straipsnio 1 dalies e, g, h ir i punktuose nurodytų susitarimų atitinkamų protokolų dėl arbitražo teismo;
- f) sprendimai, kuriais patvirtinamas ir atnaujinamas sąrašas, kuriame nurodomos dienos kompensacijos ir didžiausias ir mažiausias valandų skaičius, už kurį arbitrai gali gauti honorarus, kaip numatyta šių priedėlių ar protokolų atitinkamose VI.6 straipsnių 2 (antrosiose) dalyse:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų susitarimų institucinių protokolų atitinkamų priedėlių dėl arbitražo teismo;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo priedėlio dėl arbitražo teismo;
 - 3 straipsnio 1 dalies e, g, h ir i punktuose nurodytų susitarimų atitinkamų protokolų dėl arbitražo teismo;
- g) pagal 3 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą susitarimą priimami sprendimai:
- sprendimai, kuriais išskirstomi sunkiasvorių krovinių transporto priemonių kategorijoms taikomi mokesčiai ir nustatomas susitarimo 40 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų mokesčių svertinis vidurkis, kaip numatyta susitarimo 40 straipsnio 2 ir 5 dalyse;
 - sprendimai, kuriais peržiūrimi ir atnaujinami susitarimo 40 straipsnio 3 dalyje nustatyti didžiausi mokesčių dydžiai (pagal susitarimo 42 straipsnio 2 dalį);

- sprendimai, kuriais nustatomos administracinės procedūros, kuriomis reglamentuojama Alpių regiono kelių, geležinkelių ir kombinuoto eismo stebėjimo punkto veikla, taip pat kiekvienos susitariančiosios šalies įnašas finansuojant šio stebėjimo punkto veiklą, kaip numatyta susitarimo 45 straipsnio 2 ir 3 dalyse;
- pagal susitarimo 46 straipsnio 2 ir 4 dalis priimami sprendimai;
- sprendimai, susiję su konsensuso pagrindu priimtomis apsaugos priemonėmis smarkiai sutrikus eismo srautams Alpių zonoje ir dėl to atsiradus kliūtims siekti susitarimo 30 straipsnyje išdėstytų tikslų, kaip numatyta susitarimo 47 straipsnyje;
- sprendimai, kuriais iš dalies keičiami susitarimo 5, 6, 8 ir 9 priedai, kaip numatyta susitarimo 55 straipsnio 3 dalyje;
- sprendimai, kuriais nustatoma informacijos apie vežėjus, teikiančius tokias vienkartinės tarptautinio vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugas, mainų tarp kompetentingų institucijų tvarka, kaip numatyta susitarimo 7 priedo 1 straipsnio 2.3 punkte;
- sprendimai dėl leidimų teikti tarptautinio vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugas susitarimo 7 priedo 4 straipsnyje apibūdintais atvejais išdavimo, kaip numatyta priedo 4 straipsnio 4 ir 7 dalyse;

- h) pagal 3 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą susitarimą priimami sprendimai:
- sprendimai, kuriais nustatoma susitarimo 7 ir 8 straipsniuose numatytų patikrinimų tvarka, kaip numatyta susitarimo 10 straipsnio 3 dalies c punkto i ir ii papunkčiuose;
 - sprendimai dėl atitikties įvertinimo įstaigų, kurių kompetencija ginčijama pagal susitarimo 8 straipsnį, pripažinimo arba pripažinimo panaikinimo, kaip numatyta susitarimo 10 straipsnio 3 dalies e punkto iii ir iv papunkčiuose;
 - sprendimai, kuriais nustatoma atitikties vertinimo įstaigų techninės kompetencijos, ginčijamos pagal susitarimo 8 straipsnio 2 dalį, bendro tikrinimo tvarka, vadovaujantis taikytiniais paskyrimo principais, išvardytais 2 priede, laikantis atitinkamuose 1 priedo skyrių IV skirsniuose išvardytų nuostatų, pagal susitarimo 10 straipsnio d punktą;
- i) sprendimai, priimami pagal šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą susitarimą, susiję su:
- klausimais, susijusiais su susitarimo 7–10 ir 12 priedais ir jų priedėliais;
 - klausimais, susijusiais su susitarimo 4–6 ir 11 priedais šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 32 straipsnyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu;

- j) sprendimai, kuriais nustatomi atitinkami sprendimai dėl tiesioginio keitimosi informacija tarp Komisijos ir Šveicarijos kompetentingų institucijų bei atitinkamų organų tose srityse, kuriose informacija turi būti perduodama greitai, kaip numatyta:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto susitarimo 1 priedo 2 straipsnio 2 dalyje;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyto susitarimo 40 straipsnio 3 dalyje ir 41 straipsnio 2 dalyje.
2. Teisinę galią turinčių sprendimų, kuriuos priima 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais susitarimais ir protokolu įsteigti jungtiniai komitetai, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus, atveju pozicijos, kurių turi būti laikomasi Sąjungos vardu, nustatomos SESV 218 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

5 straipsnis

1. Visus Sąjungos sprendimus imtis toliau nurodytų priemonių priima Komisija:
- a) kompensacinių priemonių dėl neteisingo šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–i punktuose nurodytų priemonių taikymo, siekiant atkurti galimai sutrikusią pusiausvyrą pagal:
- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų susitarimų institucinių protokolų atitinkamus 11 (vienuoliktuosius) straipsnius;

- šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 21 straipsnį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyto susitarimo 33 straipsnį;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies h punkte nurodyto susitarimo 16 straipsnį arba
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyto susitarimo 17 straipsnį;
- b) pusiausvyros atkūrimo ir laikinųjų pusiausvyros atkūrimo priemonių, jei dėl apsaugos priemonių, kurias Šveicarija taiko pagal šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą susitarimą ir kuriomis siekiama pašalinti didelius ekonominius ar socialinius sunkumus, kilusius dėl susitarimo taikymo, sutrinka pusiausvyra tarp atitinkamų susitarime nustatytų teisių ir pareigų, kaip nustatyta susitarimo 14a straipsnio 3 ir 5 dalyse;
- c) šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu susitarimu nustatytų priemonių:
- vienašalių apsaugos priemonių, kuriomis didinami transporto priemonėms taikomi mokesčiai, jei atsiranda sunkumų dėl kelių eismo srautų Alpių zonoje ir nepakankamai panaudojami Sąjungos geležinkelių pajėgumai, siekiant padidinti geležinkelių ir kombinuoto transporto konkurencingumą kelių transporto atžvilgiu, kaip numatyta susitarimo 46 straipsnyje;

- konsensuso pagrindu priimtų apsaugos priemonių smarkiai sutrikus eismo srautams Alpių zonoje ir dėl to atsiradus kliūtims siekti susitarimo 30 straipsnyje išdėstytų tikslų, kaip numatyta susitarimo 47 straipsnyje;
 - nepaprastųjų priemonių, skirtų eismo srautams Alpių zonoje atkurti ir išlaikyti tuo atveju, jei jie smarkiai sutrikdomi dėl *force majeure* aplinkybių, kaip numatyta susitarimo 48 straipsnyje;
- d) apsaugos priemonių, kurių imamasi tuo atveju, jei taikant šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto susitarimo 1, 2 ir 3 priedus Šveicarijos kilmės žemės ūkio produktų importas smarkiai sutrikdo arba gali smarkiai sutrikdyti Sąjungos bendras žemės ūkio rinkas, kaip numatyta susitarimo 10 straipsnyje;
- e) laikinųjų apsaugos priemonių, jei dėl nevykdomo Šveicarijos įsipareigojimo pagal šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto susitarimo 7–10 priedus gali kilti pavojus žmonių sveikatai arba gali būti pakenkta sukčiavimo kontrolės priemonių veiksmingumui, kaip numatyta susitarimo 7 priedo 26 straipsnyje, 8 priedo 16 straipsnyje, 9 priedo 9 straipsnyje ir 10 priedo 5 straipsnyje;
- f) Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos programose sustabdymo arba nutraukimo, kaip numatyta šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies j punkte nurodyto susitarimo 19 straipsnyje;

- g) priemonių, kurios būtinos Sąjungos maisto saugos erdvės vientisumui užtikrinti, kaip numatyta šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 15 straipsnio 3 dalyje;
 - h) sustabdomo Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos agentūrų, informacinių sistemų ir kitoje veikloje, kurioje Šveicarija gali dalyvauti pagal:
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų institucinių protokolų atitinkamas 13 (tryliktųjų) straipsnių 2 (antrąsias) dalis;
 - šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f, g ir h punktuose nurodytų susitarimų ir protokolo atitinkamas 9 (devintųjų) straipsnių 2 (antrąsias) dalis, 49 (keturiasdešimt devintųjų) straipsnių 2 (antrąsias) dalis ir 25 (dvidešimt penktųjų) straipsnių 2 (antrąsias) dalis.
2. Prieš priimdama 1 dalies a–f punktuose nurodytų sprendimus, Komisija konsultuojasi su Europos Parlamentu ir Taryba. Atsižvelgdama į klausimo skubumą, Komisija gali nustatyti terminą, per kurį Taryba ir Europos Parlamentas gali pateikti savo nuomonę.

6 straipsnis

1. Komisija patvirtina priemones, būtinas šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytam susitarimui įgyvendinti, kiek tai susiję su:
 - susitarimo 2 ir 3 prieduose nustatytų tarifų nuolaidų taikymu, taip pat pakeitimais ir techninėmis adaptacijomis, kuriuos reikia atlikti dėl dalinių Kombinuotosios nomenklatūros ir TARIC kodų pakeitimų;
 - susitarimo 7 priedo III antraštinės dalies, 8 priedo 14 straipsnio, 9 ir 10 priedų ir 12 priedo 3, 13 ir 15 straipsnių įgyvendinimu.
2. Šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto protokolo 32 straipsnyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu Komisija patvirtins priemones, būtinas šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto susitarimo 4–6 priedams ir 11 priedui įgyvendinti.

7 straipsnis

Sprendimo 2002/309/EB, Euratomas 2–6 straipsniai panaikinami.

Sprendimo 2011/51/ES 3 straipsnis panaikinamas.

Sprendimo 2011/738 3 straipsnis panaikinamas.

8 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta

Tarybos vardu

Pirmininkas
